

Qorti tal-Magistrati (Malta)

Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

Magistrat Dr Simone Grech LL.D

Il-Pulizija

vs

Peter Paul Cortis

Illum, 30 ta' Ottubru 2019

Il-Qorti

Rat l-imputazzjonijiet imressqa kontra Peter Paul Cortis ta' 63 sena iben Saviour u Paola nee' Borg, imwiele Rabat, fis-27/10/1954 u residenti 10, Medlar, Tirq il-Plejju, Mgarr, detentur tal-karta ta' l-identita' numru 789654M fejn gie akkuzat li :

"Nhar il-gimgha is-27/10/2017 ghal habta ta' 20.45hrs gewwa l-ghassa tal-Pulizija tan-Naxxar, li tinsab gewwa fond 6, Triq iz-Zenqa, Naxxar

- 1. bil-hsieb li ttelffu jew tnaqqsu l-gieh ta' Ryan Falzon wegghejtu bi kliem, b' gesti, b' ktiba, b' disinji jew b' mod iehor.*

2. *U aktar talli fl-istess data, hin lok u taht l-istess cirkustanzi ghamilt ingurji jew theddid mhux imsemmijin band'ohra f' dan il-kodici jew jekk kont ipprovokat, ingurjajt b' mod li hrigt barra mil-limiti tal-provokazzjoni.*
3. *U aktar talli fl-istess data, lok, hin u taht l-istess cirkostanzi volontarjament ksirtu l-bon-ordni jew il-kwiet tal-pubbliku b' ghajjat u storbju.*

Il-Qorti hija gentilment mitluba illi f' kaz ta' htija tiprovd i ghas-sigurta' ta' Ryan Falzon skont it-termini tal-artikli 383 u/jew 412C tal-kapitolu 9 tal-ligijiet ta' Malta.

Il-Qorti hija gentilment mitluba li f' kaz ta' htija minbarra li tinfliggi l-pieni stabbiliti mill-ligi, tordna lill-imsemmija persuna sabiex thallas l-ispejjez li għandhom x' jaqsmu mal-hatra ta' l-esperi jekk ikun il-kaz kif provdut fl-artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-ligijiet ta' Malta.”

Rat id-dokumenti ezebiti.

Semghet il-provi mressqa;

Semghet trattazzjoni;

Rat li din il-kawza kienet miexja u tinstema' kontestwalment flimkien mal-kawzi Pulizija vs Rita Cortis et, Pulizija vs Simone Falzon u Pulizija vs Ryan Falzon.

Rat li l-kawza kienet differita għal-lum għas-sentenza;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Ikkunsidrat:

Provi Prodotti

Gew ipprezentati affidavits ta' PS 1021 Christian Cauchi, ta' PC 300 u ta' PC 873 D Attard. Ma ntalabx li jsir kontroezami ta' dawn ix-xhieda.

Xehdu *viva voce*:

Peter Paul Cortis xehed li huwa missier Daniela Falzon. Qal li huwa kien gol-ghassa tal-pulizija tan-Naxxar, go kamra flimkien ma' martu. Qal li huwa baqa' hemm u ra lil Ryan Falzon diehel go l-ghassa. Qal li kien fil-bieb tal-kamra izda rahom dehlin. Qal li ra lil Ryan Falzon jipponta lis-surgent filwaqt li sostna li la qed jipponta, Falzon kien qed jhedded. Qal li imbagħad l-pulizija harguhom 'il barra. Qal li meta kienu fil-bankina, Ryan Falzon beda jghajjat u hu qallu li kieku l-Avukati kollha bhalu ma timxix id-dinja. Qal li huwa ra lil mara tieghu timbotta lil Ryan Falzon ghax kien ser jiehu lit-tifla minn idejn bintu. Sostna li martu għamlet bhalma tagħmel kull omm biex tiddefendi lil bintha.

Insista li bintu kienet bit-tifla fuqha u kienet qieghda tagħmel ir-rapport. Sostna li bintu baqghet izzomm lil bintha l-hin kollu. Spjega li ma' Ryan Falzon kien hemm ommu u huh. Qal li dawn dahlu rrabbjati gewwa l-ghassa. Sostna li dan Ryan Falzon beda jghid li t-tifla ma għandhiex fejn torqod u sabiex tal-Appogg jigu kkuntatjati. Dan il-kliem intqal b' ton ta' rabja. Qal li l-familja ta' Falzon gew imkeċċija 'il barra mill-ghassa u wara li bintu kompliet tagħmel ir-rapport, gew skortati 'il barra. Qal li huwa ma rax lil Daniela Falzon tagħti daqqa lil Ryan Falzon. Qal li ra lil Simone Falzon tagħti daqqa lil martu, tant li martu kellha tmur il-polclinic. Sostna li ma jiftakarx x' għamlet martu wara li laqtet daqqa mingħand Simone Falzon. Spjega li Ryan Falzon beda jghajjat fit-triq waqt li huma kienu qed jiġi skortati.

In **kontroezami**, huwa spjega li huwa dejjem baqa' fejn il-bieb tal-kamra fl-ghassa tal-pulizija. Mistoqsi f' liema direzzjoni mbuttat martu lil Ryan Falzon, huwa sostna li ma jafx. Spjega li l-kamra fejn kien qieghed, tinsab fuq ix-xellug. Sostna li huwa kellem biss lil Ryan Falzon meta kien hiereg. Huwa insista li qatt ma qal xejn fl-ghassa. Qal li huwa halla f' idejn martu biex tiddefendi lil bintu. Qal li huwa obda l-ordni tal-pulizija biex ma johrogx minn fejn kien. Sostna li l-pulizija bezgħu minn Ryan Falzon.

Rita Cortis xehdet li bintha cemplitilha fis-27 ta' Ottubru u qaltilha li hija msakkra barra. Hija qalet li marret tghin lil bintha u qaltilha biex tmur l-ghassa tagħmel rapport. Hi u zewgha marru l-ghassa u dahlu lkoll flimkien. Spjegat li ss-surgent qal lilha u liz-zewg biex jistennew lil binthom fil-waiting area waqt li binthom qed tagħmel ir-rapport. Għal xi disgha neqsin kwart, dahal Ryan Falzon quddiem nett b' ommu warajh. Kurt qaghad lura kemm seta'. Spjegat li Ryan Falzon dahal b'rughwa kbira, jghajjat gol-Għassu u beda jhedded. Sostna li beda

jipponta subghajh lejn is-surgent u jordnalu biex icempel lill-Appogg halli t-tifla jehduha tal-Appogg ghax ma għandix fejn toqghod.

Qalet li hija kienet fejn ir-ragel izda xhin semghet dak il-kliem, ma felhitx. Bdiet tara lil Ryan Falzon jipponta subghajh lejn it-tifla tagħha biex jehdilha lit-tifla. Qalet li hija mbuttatu biex ma jersaqx lejn it-tifla u tagħtu daqqa ta' harta. Qalet li 1-ghassa mhux kbira u x'hin imbuttatu resaq izjed il-quddiem. Qalet li imbagħad giet Simone Falzon u tatha daqqa go wiccha u tajjritilha n-nuccali. Sostniet li Simone Falzon wegħhet fuq in-naha tal-lemin. Insistiet li hija waqfet u ma għamlet xejn wara li laqtet daqqa mingħand Simone Falzon. Qalet li baqgħet fejn kienet. Spjegat li n-neputija tagħha baqgħet imħaddna ma' ommha. Sostniet li bintha kienet qed tagħmel rapport u ma rathiem tagħmel xi moviment lejn Ryan Falzon. Qalet li Ryan Falzon u ommu bdew jghidu xi kliem izda insiet x' intqal. Ma tiftakarxi xi kliem kienet qalet hi. Spjegat li s-surgent talabhom johorgu 'il barra u huma baqghu gewwa jagħmlu r-rapport. Qalet li l-pulizija cemplu għal iktar pulizija minn Birkirkara ghax raw li s-sitwazzjoni qed tigrava u skotawhom 'il barra. Qalet li hija hadet lil bintha d-dar. Spjegat li barra fit-triq kien hemm Ryan Falzon, Simone Falzon u Kurt Falzon u dawn bdew jghajji u jghidu certu kliem izda nsiet xi kliem ingħadd.

In **kontroezami**, hija spjegat li bintha cemplet lil Kurt Falzon meta kien fil-waiting area ta' l-ghassa. Spjegat li n-neputija tagħha kellmet lil Kurt fuq it-telefon u qaltlu ghaliex għamiltilna hekk u li ha torqod barra. Sostniet li meta mbuttat lil Ryan Falzon, dan gie kwazi hdejn bintha. Sostniet li mbuttatu minn wara min-naha ta' rasu. Sostniet li zewgha baqa' fil-kamra. Sostniet li hija ma tafx ghalfnejn is-surgent u l-pulizija qal haga ohra minn dak li gara. Spjegat li bid-daqqa li tħalli Simone Falzon tajjritilha n-nuccali li kien fuq rasha. Ma tafx ghalfnejn dan il-fatt ma tnizzix mill-pulizija. Cahdet li hija tat daqqa lil Simone Falzon.

Ryan Falzon xehed li fis-27 ta' Ottubru 2017, kien qiegħed għand ommu u kien hemm huh dak il-hin. Spjega li huh kien qed jiissepara minn ma' Daniela. Spjega li huh irceiva telefonata mill-mobile ta' Daniela u għamlu loud-speaker. Spjega li nstema' lehen it-tifla ta' tmien snin. Spjega li Daniela kienet telqet u hadet it-tifla u huma ma kinu jafu fejn kienet it-tifla ghalkemm kellhom suspect li qegħda għand is-sinjuri Cortis. Spjega li t-tifla ta' Kurt qaltlu li ma għandhiex fejn torqod ghax keccihom 'il barra u n-nannu ma jridhomx lura. Spjega li fil-background tat-telefonata nstema' missier Daniela jghid biex jaraw x' ser jagħmlu. Spjega li t-telefonata waqfet hemm u huwa ssuggerixxa li jmorrū l-ghassa.

Spjega li fit-triq lejn l-ghassa, huwa cempel lil Pulizija u qabduh ma' tal-Appogg u spjegalhom x'gara. Qal li huwa dahal l-ghassa tan-Naxxar b' ommu u huh warajh izda huwa nduna li kien hemm il-mara ta' huh u l-genituri tagħha u qalilhom biex joqghodu barra. Spjega li l-genituri ta' Daniela kienu fuq naħa mentri Daniela kienet bit-tifla tagħmel rapport. Spjega li dahal fejn is-surgent u beda jispjegalu x' gara izda lanqas lahaq fetah halqu li l-genituri ta' Daniela u Daniela bdew jghajjtu. Spjega li s-surgent qallu biex jistenna barra u huwa wiegbu li jistenna barra basta qabel titlaq it-tifla minn hawn, din tigi mitkellma minn tal-Appogg. Spjega li s-surgent talbu johrog minhabba minhabba l-ghajjat li kien hemm.

Spjega li f' dak l-ghajjat kollu, giet Rita Cortis min-naħha tax-xellug u tfajjarlu daqqa (mhix ta' harta kif qieghda fuq l-affidavit tal-pulizija) bil-parti ta' idha li tigi ftit il-fuq mill-polz u cioe' bl-ghadma tal-pala ta' idha. Qal li din kienet tekwivali għal daqqa ta' ponn ghax ghajnejh tbenglu u għamel gimħa l-Qorti jigri b'ghajnejh sewda. Qal li huwa baqa' xxukjat u ommu li kienet warajh imbuttatha biex twaqqaf lil Rita Cortis milli tibqa' tagħtih. Rita Cortis tat imbagħad lil ommu u hargħilha demm minn halqha. Spjega li huh ma ccaqlaqx. Qal li qamu tlett pulizija u f' dak il-hin qamet Daniela bit-tifla f'idejha u tagħtu daqtejn bis-sieq gol-pekkun ta' saqajh. Qal li ma jiftakarx f' liema sieq ghaliex kien qiegħed dak il-hin iħoss l-ugħiġi f' ghajnejh. Qal li l-pulizija ferrquhom u hargu 'l barra filwaqt li Peter Paul Cortis ghajjru Avukat bicca tal-art u hafna diskors bhal dan. Spjega li Rita Cortis bdiet thedded li mhux ser jorqdu d-dar illejla u issa tara x'inhu gej għalihom u hafna diskors minn dan. Qal li huwa sikket lil ommu u lil huh u qalilhom biex ma jghidu xejn. Qal li cempel lil Dr Abela li kellem lil pulizija. Qal li imbagħad hargu u t-tifla thalliet titlaq. Qal li damu fuq tlett xħur ma jaraw lit-tifla. Spjega li Daniela Falzon u l-genituri tagħha kienu hemm biex jagħmlu rapport ghaliex kienet qed tallega li huh kien keccieha mid-dar. Ikkonferma li l-incident sehh filghaxija għal habta tat-tmienja.

In **kontroezami**, huwa sostna li d-diskors kollu sar gewwa l-ghassa. Qal li huwa kien kalm ghax imdorri f' dawn l-affarijet f' xogħlu. Sostna li kienu Daniela u l-genituri tagħha li qajjmu storbju u insistew biex hu johrog mill-ghassa. Qal li huwa tkellem mal-pulizija u gholla lehnu biex jadattah għas-sitwazzjoni li kien hemm fl-ghassa. Qal li huwa dahal fl-ghassa fil-vesti tiegħu ta' avukat ta' huh. Gholla lehnu ghax kien hemm l-istorbju. Insista li huwa fl-ebda mument ma kellem lill-genituri ta' Daniela Falzon. Qal li dan l-incident ha biss ftit minuti.

Daniela Falzon spjegat li fis-27 ta' Ottubru 2017, hija kienet il-bandli tal-Mosta bit-tifla għal xi sebħha ta' filghaxija. Spjegat li marret id-dar u ma setghetx tiftah ghax is-serraturi ma kinu qed jaqblu mac-cwievet li kellha. Hija cemplet lil ommha li qaltilha biex tmur l-ghassa tagħmel rapport. Hija qalet li marret l-

ghassa u gew il-genituri tagħha magħha. Lil genituri tagħha qalulhom biex jistennewha f' kamra sakemm hi tagħmel ir-rapport. F' dak il-hin PS 1021 cempel lil Kurt Falzon biex jitkolu jagħtiha c-cavetta izda dan ma riedx jghaddilha kopja tac-cavetta.

Spjegat li bintha cemplet lil missierha u qaltru li hu jridhom jorqdu barra. Imbagħad hija qalet li gie Ryan Falzon u dan kien segwit minn ommu u huh Kurt. Insistiet li dawn dahlu ghalihom tant li Ryan Falzon beda jhedded lil Pulizija u jordnalhom izommu t-tifla. Qalet li t-tifla kienet fuqha u kienet imbezza'. Sostniet li l-pulizija ppruvaw jikkalmawhom u talbuhom jistennew barra. Qalet li Ryan Falzon baqa' jghajjat gol-ghassa u jipponta subghajh lejha u lejn bintha filwaqt li beda jghid li ser izzom it-tifla u li l-pulizija għandhom icemplu l-appogg.

Qalet li l-pulizija tan-Naxxar talbu l-assistenza tal-pulizija minn Birkirkara. Xhin Ryan Falzon kien qed jipponta subghajh lejha, ommha harget minn gol-kamra u imbuttu biex ma jihux it-tifla. Sostniet li kienu l-Pulizija minn Birkirkara li hargu lil Dr. Ryan Falzon, lil Simone Falzon u lil Kurt Falzon barra. Dawn baqghu jghajjtu barra sakemm sar ir-rapport. Imbagħad hija u l-genituri tagħha gewwa skortati mill-pulizija. Spjegat li meta kienet qed tagħmel ir-rapport, kellha it-tifla f' idejha u kien hemm mejda quddiemha. Hija kienet bilqeqħda tagħmel ir-rapport. Xehdet li missierha ma għamel xejn u baqa' fejn kien. Hija qalet li ommha kulma għamlet imbuttagħ lil Ryan Falzon u ma għamlet l-ebda manuvra fil-konfront ta' Simone Falzon. Sostniet li wara imma ndunat li ommha kellha l-hmura f' wiccha u dana peress li ommha qaltilha li Simone Falzon tatha daqqa f' wiccha. Sostniet li Ryan Falzon kien qed jheddidha u kien qed jitkellem b' lehen għoli u b' ghajjat. Insistiet li hija ma tat l-ebda daqqa lil Ryan Falzon, partikolarmen minhabba l-fatt li hija kellha t-tifla f' idejha. Spjegat li meta hargu mill-ghasssa, Kurt Falzon, Simone Falzon u Ryan Falzon bdew jghajjtu ghalkemm ma għandix idea xi bdew jghidu.

In **kontroezami**, hija nsistiet li Ryan Falzon sostna li kien ser icempel il-Kwartieri tal-pulizija u jirraporta lil PS 1021. Sostniet li hija kienet bejn zewg *desks*. Sostniet li meta ommha mbuttat lil Ryan Falzon, dan gie kwazi hdejha.

Ikkunsidrat:

Il-Qorti fliet l-affidavits prodotti mill-ufficjali tal-pulizija. Għarblet ix-xhieda mogħtija mix-xhieda *viva voce*.

L-ewwel imputazzjoni ma għadhiex tirrigwarda reat li jinsab fil-Kodici Kriminali stante li l-artikolu 252 tal-Kodici Kriminali kien gie mhassar.

Dwar it-tieni u t-tielet imputazzjoni, dawn jirrizultaw ampjament ippruvati.

Decide

Għaldaqstant, il-Qorti qed tiddeciedi din il-kawza billi ma ssibx lill-imputat hati ta' l-ewwel imputazzjoni filwaqt li wara li rat l-artikoli 339(1)(e) u 338(dd) l-kap 9 tal-ligijiet ta' Malta, qed issib lil Peter Paul Cortis hati tat-tieni u tat-tielet imputazzjoni u tikkundannah għal hlas komplexiv ta' ammenda ta' tmienja u hamsin Ewro (EUR 58).

Magistrat Simone Grech